

24.6.2010

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Dotyczy: **Petycji 1918/2009, którą złożył Antonio De Luca (Włochy) w sprawie praw osób niepełnosprawnych we Włoszech**

1. Streszczenie petycji

Składający petycję wyraża zaniepokojenie w związku z sytuacją osób niepełnosprawnych we Włoszech, przekonując, że ich prawa konstytucyjne są lekceważone. Składający petycję informuje, że jego żona, cierpiąca na stwardnienie rozsiane, otrzymuje zasiłek w wysokości 600 euro, a to zdecydowanie za mało, by pokryć wszystkie koszty związane z jej schorzeniem. Ponadto zaznacza on, że we Włoszech nie istnieje odpowiednie zabezpieczenie dla osób opiekujących się niepełnosprawnymi. Dlatego składający petycję zwraca się do Parlamentu Europejskiego o podjęcie działań w celu nakłonienia rządu włoskiego do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych we Włoszech.

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 30 marca 2010 r. Zwrócono się do Komisji, aby dostarczyła informacje (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 24 czerwca 2010 r.

UE nie ma uprawnień do rozpatrywania sprawy poruszonej przez składającego petycję. Określanie kryteriów przyznawania rent inwalidzkich oraz zwolnień podatkowych pozostaje w wyłącznej kompetencji państw członkowskich. Na szczeblu UE ulgi podatkowe mogą dotyczyć jedynie podatków, które są ustalane przez instytucje UE. W chwili obecnej podatki bezpośrednie są określane na szczeblu krajowym, co oznacza, że przyznanie ulgi co do opodatkowania bezpośredniego jest sprawą wyłącznie krajową.

Jeśli zaś chodzi o unijny system VAT, to jego cechą charakterystyczną jest to, że podatek

VAT ma charakter ogólny i jest powszechnym w UE podatkiem od konsumpcji. Neutralność podatkowa jest nadrzędną cechą podatków ogólnych takich jak VAT. Dlatego też stosowanie innej stawki podatku w zależności od statusu lub jakości nabywcy byłoby naruszeniem tej zasady. Ponadto jako ogólny podatek od konsumpcji VAT jest głównie narzędziem gromadzenia dochodu. Jednak głównie ze względów socjalnych prawodawstwo unijne dotyczące VAT daje państwom członkowskim możliwość zróżnicowania stawek VAT, co zostało omówione poniżej. Co więcej, redystrybucja dochodu z VAT zasadniczo nie jest uregulowana na szczeblu UE i w związku z tym państwa członkowskie, pod warunkiem przestrzegania określonych zasad UE, np. w kwestii pomocy przyznawanej przez Państwo, mają swobodę w zakresie przyznawania pomocy podatkowej i ulg podatkowych w celu wspierania polityki socjalnej.

Na mocy przepisów unijnych w zakresie VAT państwa członkowskie są zobowiązane do stosowania jednej standardowej stawki w wysokości minimum 15% i mogą wprowadzić i stosować wedle własnego uznania jeszcze dwie obniżone stawki, których wartość nie może być niższa od 5%, ale tylko w odniesieniu do towarów i usług wymienionych w załączniku III do dyrektywy Rady 2006/112/WE (dyrektywa VAT). W związku z tym państwa członkowskie same podejmują decyzję co do tego, czy zastosować obniżoną stawkę VAT do całej kategorii czy też ograniczyć jej stosowanie do jakiejś części (nawet bardzo niewielkiej), pod warunkiem przestrzegania zasady neutralności podatkowej. Zasada ta uniemożliwia stosowanie różnych stawek VAT w przypadku produktów, które są do siebie podobne i które ze sobą konkurują.

Załącznik III do dyrektywy VAT zawiera informacje dotyczące pewnych kategorii istotnych z punktu widzenia osób niepełnosprawnych. Szczególnie ważne są w tym kontekście kategoria 4 w załączniku III, w której mieści się „sprzęt medyczny, sprzęt pomocniczy oraz pozostałe urządzenia przeznaczone zwykle do łagodzenia skutków lub leczenia niepełnosprawności, przeznaczone wyłącznie do użytku osobistego przez osoby niepełnosprawne, łącznie z naprawami takich towarów”, oraz kategoria 15, która odnosi się do „dostawy towarów i świadczenia usług przez instytucje uznawane przez państwa członkowskie za instytucje o charakterze społecznym i działające w zakresie pomocy społecznej lub zabezpieczenia społecznego”, o ile te rodzaje transakcji nie są zwolnione na mocy innych artykułów dyrektywy VAT.

Lista dostaw kwalifikujących się do obniżonej stawki VAT jest wynikiem kilku wyważonych kompromisów w Radzie, które są nieuniknione ze względu na to, że unijne prawo podatkowe musi być przyjmowane jednomyślnie.

W 2008 r. Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy w sprawie pilnych kwestii dotyczących obniżonego podatku VAT. Intencją Komisji było odbycie rozstrzygającej debaty na temat przyszłych działań, przydatności i opłacalności obniżonych stawek VAT. Po długich i wyczerpujących obradach debata na temat powszechnego systemu obniżonych stawek VAT zakończyła się w Radzie jednomyślnym przyjęciem w dniu 10 marca 2009 r. porozumienia, które dotyczyło przede wszystkim dodania do kategorii wymienionych w załączniku III pewnych lokalnych usług wymagających dużych nakładów pracy. Szczególnie istotne jest dodanie na mocy dyrektywy 2009/47/WE kategorii 10a: „remonty i naprawy prywatnych budynków mieszkalnych, z wyłączeniem materiałów stanowiących znaczącą część wartości świadczonej usługi”, która może odnosić się także do instalacji pewnego rodzaju

wspomnianego wyżej sprzętu, oraz kategorii 20: „usługi pomocy w gospodarstwach domowych, takie jak pomoc domowa, opieka nad dziećmi, osobami starszymi, chorymi lub niepełnosprawnymi”.

A zatem opcja stosowania obniżonych stawek VAT na takie dostawy jest już dostępna dla państw członkowskich, które na podstawie indywidualnych warunków społeczno-gospodarczych i sytuacji budżetowej, a także zgodnie z politycznymi interesami podejmują ostateczną decyzję o zastosowaniu takich obniżonych stawek.

Wniosek

Sprawa zgłoszona przez składającego petycję należy do kompetencji rządu i parlamentu Włoch.